

A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés 2018-ban

Az Európai Parlament éves
jelentése

Átláthatósági Osztály
Elnökségi Főigazgatóság
Európai Parlament
2019. március

PE 636.534/BUR/ANN.

ELŐSZÓ

A Parlament, a Tanács és a Bizottság 2001. december 3. óta alkalmazza a dokumentumaikhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendeletet.

E rendelet 17. cikkének (1) bekezdése szerint *„Az intézmények évente jelentést tesznek közzé az előző évre vonatkozóan, azon esetek számának megjelölésével, amikor az intézmény a dokumentumokhoz való hozzáférést megtagadta, a megtagadás indokainak és a nyilvántartásba be nem jegyzett minősített dokumentumok számának megadásával”*.

A Parlament eljárási szabályzata 116. cikkének (6) bekezdése szerint a Parlament Elnöksége elfogadja az 1049/2001/EK rendelet 17. cikke (1) bekezdésében említett éves jelentést.

A MÓDSZERTANRÓL

A Parlament 2018. évi éves jelentése az alábbi módszertan alkalmazásával készült:

- A megtekintett és lekért dokumentumokra vonatkozó adatok csak a konkrét meghatározott dokumentumokra utalnak;
- A lekért dokumentumokkal kapcsolatos számadatokban nem szerepelnek azok a dokumentumok, amelyek egyszerre sok vagy nem meghatározott számú dokumentumra irányuló kérelmekben szerepeltek, és amelyeket az intézménynek nem sikerült azonosítani;
- A dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló kérelmekkel kapcsolatos adatok figyelembe veszik a – konkrét dokumentumokra, illetve a meg nem határozott számú dokumentumra irányuló – kétfajta kérelmet;
- A részleges hozzáférés megadása pozitív válaszként van feltüntetve;
- A megerősítő kérelmek vonatkozhatnak elutasító, illetve részleges hozzáférést engedélyező első határozatra is;
- Az első kérelem nyilvántartásba vételének napja határozza meg a hozzá tartozó megerősítő kérelem évét.

TARTALOM

Összefoglaló	4
<i>I. FEJEZET A dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló, az 1049/2001/EK rendelet szerinti kérelmek 2018-ban</i>	<i>5</i>
A) A Parlament nyilvános dokumentumtára.....	5
B) A megtekintett és lekért dokumentumokra vonatkozó adatok.....	6
B.1) A közvetlen eléréssel megtekintett dokumentumok.....	6
B.2) Az online igénylőlapon vagy e-mailben lekért dokumentumok	7
C) A kérelmekre vonatkozó számadatok.....	9
D) A kérelmezők profilja	12
<i>II. FEJEZET Tendenciák és egyedi kérdések</i>	<i>15</i>
A) A háromoldalú egyeztető üléseken megvitatott többhasábos dokumentumokra vonatkozó kérelmek.....	15
B) Az Európai Parlament Elnöksége elé terjesztett feljegyzésekre irányuló kérelmek ..	16
C) Intézményközi együttműködés	16
<i>III. FEJEZET Az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszok és a Bíróságon vizsgált ügyek</i>	<i>17</i>
A) Ombudsman.....	17
A.1) 2018-ban lezárt panaszok	17
A.2) 2018-ban indított panaszok.....	17
B) Bírói felülvizsgálat	18
B.1) Új ügyek.....	18
B.2) A Bíróság 2018-ban hozott ítéletei	18
<i>Záró megjegyzések</i>	<i>21</i>

Az Európai Parlament éves jelentése a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésről – 2018 (az 1049/2001/EK rendelet 17. cikke)

Összefoglaló

Számadatok

- 2018. december 31-ére a nyilvántartás adatbázisa az előző év végi 683 846 hivatkozással szemben 748 100 hivatkozást tartalmazott.
- A felhasználók 2018-ban 76 270 dokumentumot tekintettek meg közvetlenül a Parlament nyilvános dokumentumtárának weboldalán. Ugyanezen időszakban a Parlament az internetes igénylőlapon vagy e-mailben 498 kérelmet kapott összesen 591 konkrét dokumentumra vonatkozóan, ami 2017-hez képest több mint 10%-os növekedést jelent.
- A 498 kérelemből 113 vonatkozott olyan dokumentumra, amelyet korábban még nem bocsátottak a nyilvánosság rendelkezésére.
- A pozitív válaszok összesített aránya 2018-ban meghaladta a 96%-ot.
- A Parlament 17 esetben tagadta meg a hozzáférést, elsősorban az Európai Parlament Elnökségéhez kapcsolódó dokumentumok vonatkozásában.

Tendenciák

- A kérelmezők komoly érdeklődést mutattak a jogalkotási eljárások során folytatott háromoldalú egyeztetésekkel, a Parlament irányító szerveinek munkájával és különösen az azzal kapcsolatos dokumentumok iránt, hogy az Elnökség hogyan kezeli a politikai pártok és alapítványok finanszírozását és a képviselők kiadásait.
- Az év során kilenc megerősítő kérelem érkezett, így a tendencia a 2017. évihez képest enyhe csökkenést mutat.

I. FEJEZET

A dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló, az 1049/2001/EK rendelet szerinti kérelmek 2018-ban

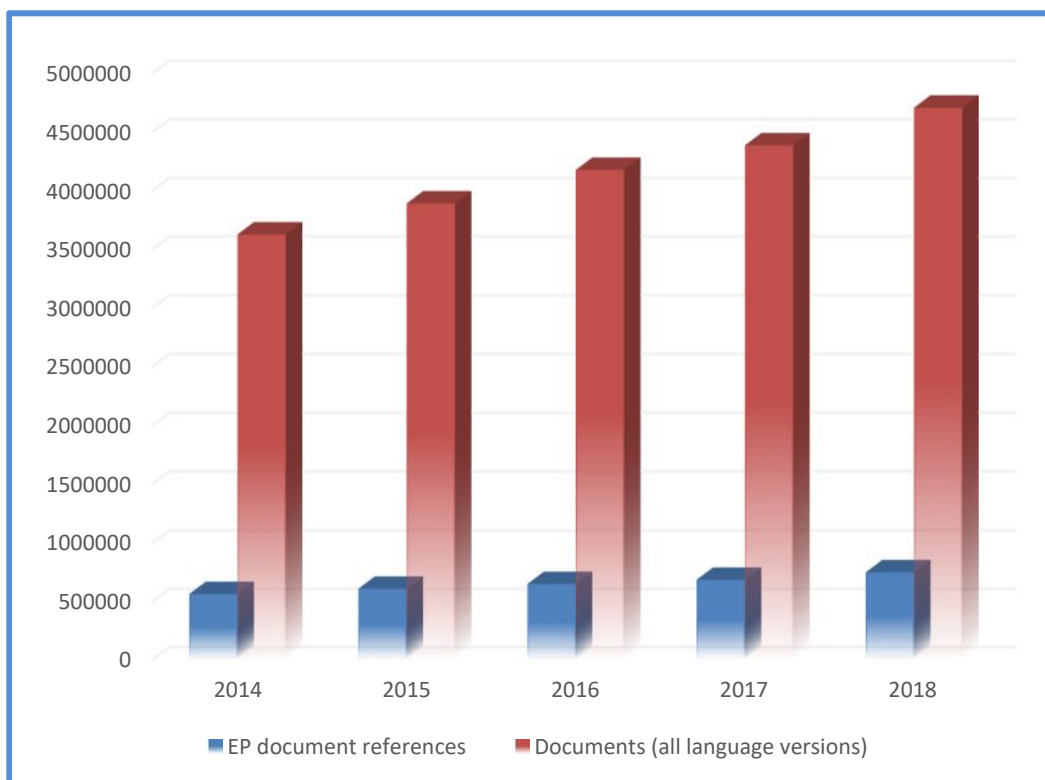
Az ebben a fejezetben tárgyalt szám adatok és statisztikák lehetővé teszik, hogy a vonatkozó tendenciákat a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés terén fel lehessen tárni. Továbbá átfogó képet adnak a nyilvánosságuk arról, hogy a Parlament miként hajtja végre az 1049/2001/EK rendeletet.

A) A Parlament nyilvános dokumentumtára

A Parlament nyilvános dokumentumtára a közvetlenül hozzáférhető dokumentumokra, elsősorban a jogalkotási dokumentumokra, valamint – amennyire lehetséges – a dokumentumok egyéb kategóriáira vonatkozó hivatkozásokat tartalmaz. A dokumentumtárat 2002-ben hozták létre azzal a céllal, hogy tovább növeljék az átláthatóságot, és az 1049/2001/EK rendelettel összhangban megkönnyítsék a nyilvánosság számára az intézmény dokumentumaihoz való hozzáférést.

2018. december 31-ére az előző évhez képest több mint 9%-os növekedés volt tapasztalható, így a dokumentumtár adatbázisában megtalálható dokumentumhivatkozások száma elérte a 748 101-et. (Ez az összes nyelvi változat figyelembevételével összesen 4 704 921 dokumentumot jelent.) A nyilvános dokumentumtárban az 1049/2001/EK rendelet 9. cikke szerinti minősített dokumentum nem szerepel.

(1. ábra) A Parlament nyilvános dokumentumtárának alakulása

B) A megtekintett és lekért dokumentumokra vonatkozó adatok¹

Az 1049/2001/EK rendelet 12. cikkével összhangban, amely előírja, hogy az intézményeknek a lehetőségekhez mérten közvetlenül elérhetővé kell tenni dokumentumaikat, gyakorlatilag a Parlament nyilvános dokumentumtárában fellelhető összes dokumentum közvetlenül letölthető a weboldalról. A közvetlenül el nem érhető dokumentumok az online igénylőlapon² vagy e-mailben közölt kérésre rendelkezésre bocsáthatók.

B.1) A közvetlen eléréssel megtekintett dokumentumok

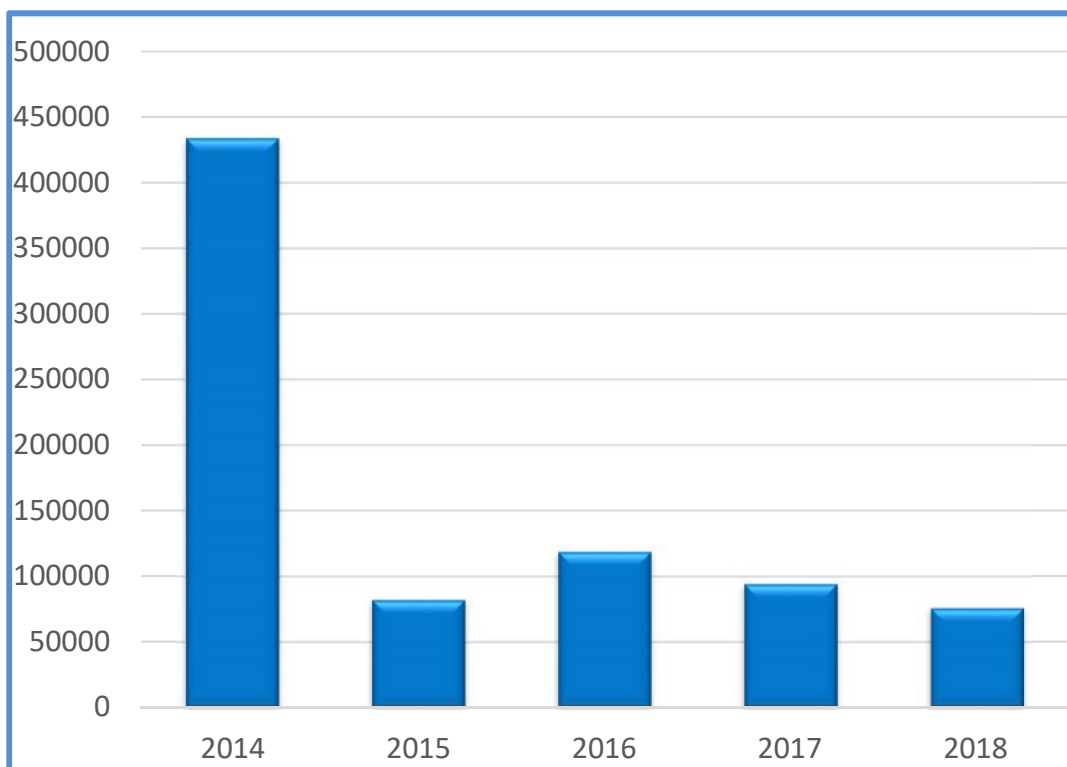
2018-ban 76 270 dokumentumot tekintettek meg közvetlenül a Parlament nyilvános dokumentumtárának weboldalán. Megjegyzendő, hogy ez az szám nem veszi figyelembe a dokumentumtár adatbázisához kapcsolódó egyéb platformokon, például a parlamenti bizottságok honlapjain és a Parlament „Think Tank” weboldalán keresztül megtekintett dokumentumokat.

A leggyakrabban megtekintett dokumentumok a korábbi évekhez hasonló mintát követik: az eljárási szabályzat 130. cikke szerinti, írásbeli választ igénylő parlamenti kérdések (19,16%), a parlamenti kérdésekre adott válaszok (26,23%), a bizottságok által készített jelentések (5,99%) és az Európai Bizottságtól kapott dokumentumok (3,46%).

(2. ábra) A Parlament nyilvános dokumentumtárájának weblapján megtekintett dokumentumok száma

¹ Ezek az adatok csak a konkrét dokumentumokra vonatkoznak.

² <https://www.secure.europarl.europa.eu/RegistreWeb/requestdoc/secured/form.htm?language=HU>

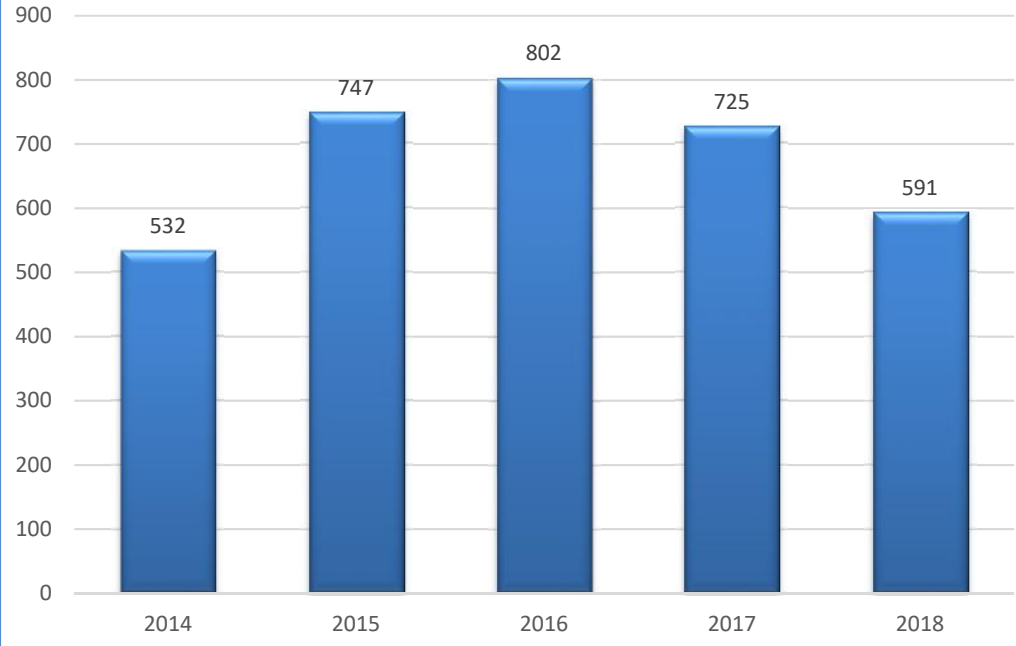
B.2) Az online igénylőlapon vagy e-mailben lekért dokumentumok

2018-ban az online igénylőlap kitöltésével vagy e-mailben 591 konkrét dokumentumot kértek le a Parlamenttől. Ez a szám az előző évhez képest enyhe csökkenést jelent.

A korábbi évekhez hasonlóan ez a szám nem veszi figyelembe a nem meghatározott számú dokumentumhoz való hozzáférésre irányuló kérelmeket, például az olyanokat, amelyekkel az egy adott témához kapcsolódó vagy egy adott témával kapcsolatos információt tartalmazó összes dokumentumot kérték stb. Az ilyen jellegű kérelmek által érintett dokumentumokat nem lehet statisztikai célokból számszerűsíteni.

(3. ábra) Az online igénylőlapon vagy e-mail útján lekért konkrét dokumentumok száma

Specific documents requested

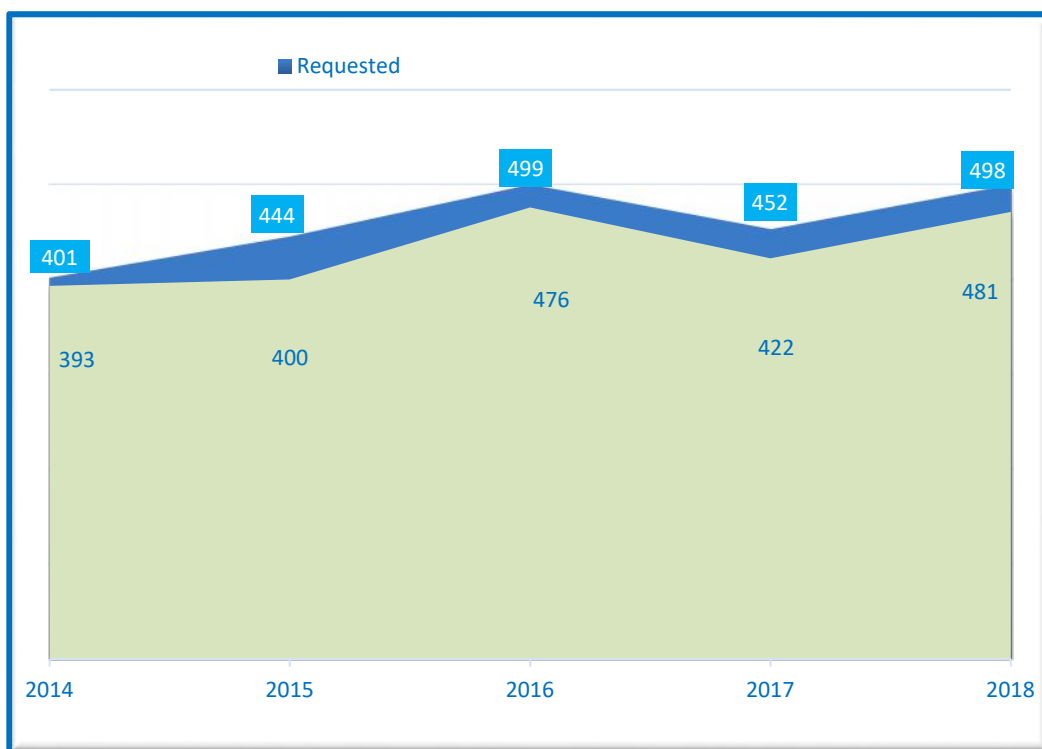
C) A kérelmekre vonatkozó szám adatok

2018-ban az online igénylési rendszeren keresztül vagy e-mail útján 498 kérelmet nyújtottak be a Parlamenthez. Ebből 399 kérelem konkrét dokumentumokra vonatkozott, 99 pedig nem meghatározott számú dokumentumra. A 498 kérelem közül 22 az egyetértési megállapodás szerinti intézményközi konzultációkra vonatkozott³ (Lásd a II. fejezet C. pontját).

Az év során beérkezett kérelmek mintegy 20%-a vagy egy adott témához kapcsolódó valamennyi dokumentumra, vagy egy adott témával kapcsolatosan információt tartalmazó valamennyi dokumentumra irányult. A kérelmek feldolgozása általában időigényes feladat.

A 2018-ban beérkezett 498 kérelemből a Parlament 481-ra válaszolt pozitívan. Ez az adat 13 olyan esetet is magában foglal, amikor részleges hozzáférést adtak a kért dokumentumokhoz.

(4. ábra) A kérelmek és a pozitív válaszok száma

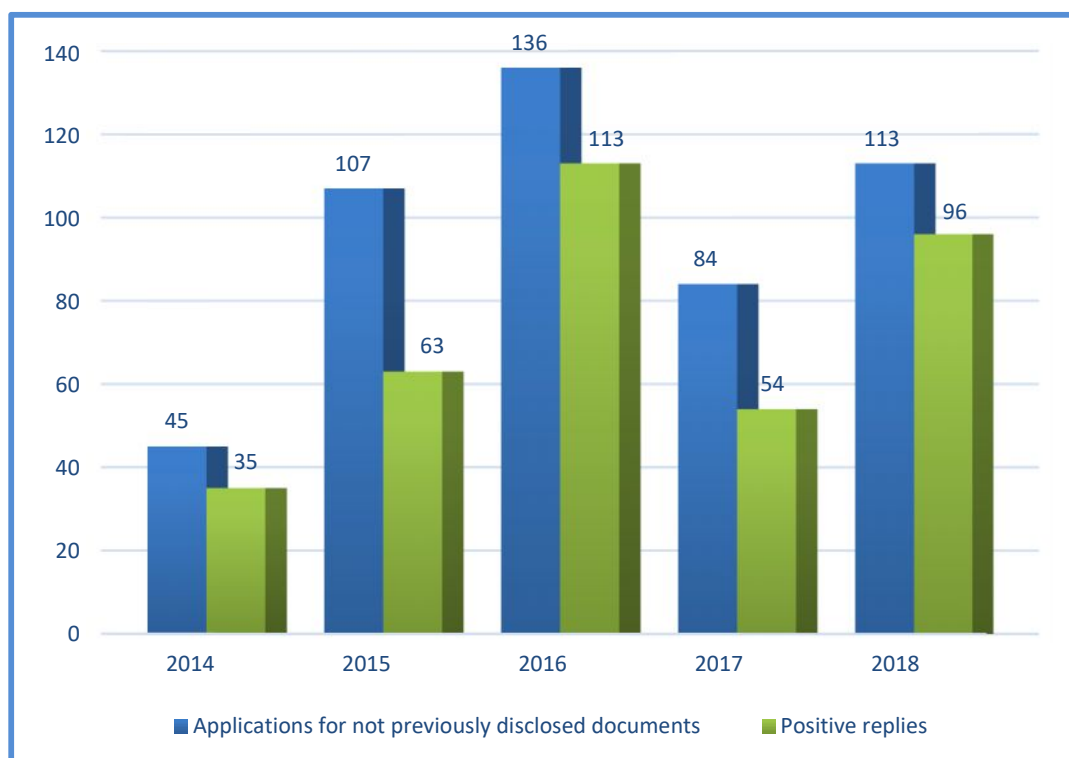
³ Az Európai Parlament szervezeti egységei, a Tanács és a Bizottság által kötött egyetértési megállapodásnak az a célja, hogy gyorsan lebonyolítsa az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (4) bekezdésében említett konzultációkat.

Ezenkívül a beérkezett 498 kérelemből 113 olyan dokumentumokra vonatkozott, amelyeket korábban még nem bocsátottak a nyilvánosság rendelkezésére.

A korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumokra irányuló legtöbb kérelem a háromoldalú egyeztetésekre (43%), az irányító testületek munkájára (18%) és adminisztratív dokumentumokra (14%) vonatkozott, de különös hangsúlyt fektettek a politikai pártok és képviselőcsoportok finanszírozására (11%) is.

A Parlament 2018-ban a korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumokra irányuló 96 kérelemre kedvező választ adott.

(5. ábra) **A korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumokra irányuló kérelmek és a pozitív válaszok száma**

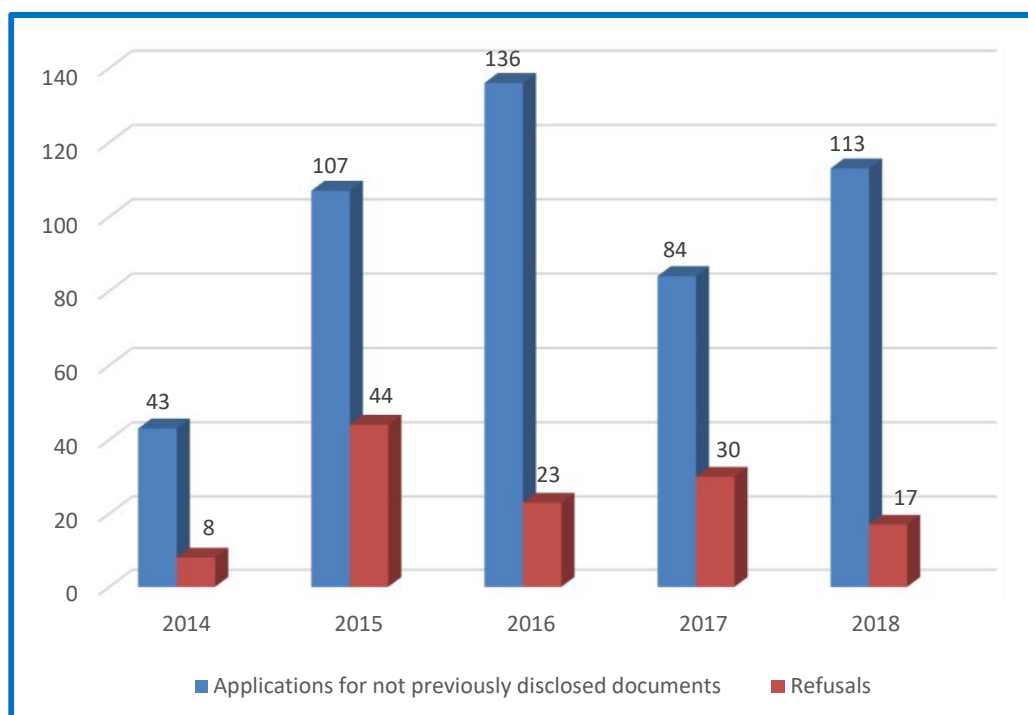
2018-ban a Parlament 17 alkalommal tagadta meg a nyilvános hozzáférést az illetékes hatóság határozata révén.

Kilenc esetben nyújtottak be a Parlamenthez megerősítő kérelmet⁴. Az intézmény mindegyik esetben megerősítette kezdeti álláspontját.

A 17 elutasított eset közül hat az Európai Parlament Elnökségéhez kapcsolódó dokumentumokra vonatkozott. Emellett három eset vonatkozott tenderre vagy a Parlament adminisztratív szolgálatait által kezelt személyzeti ügyekre.

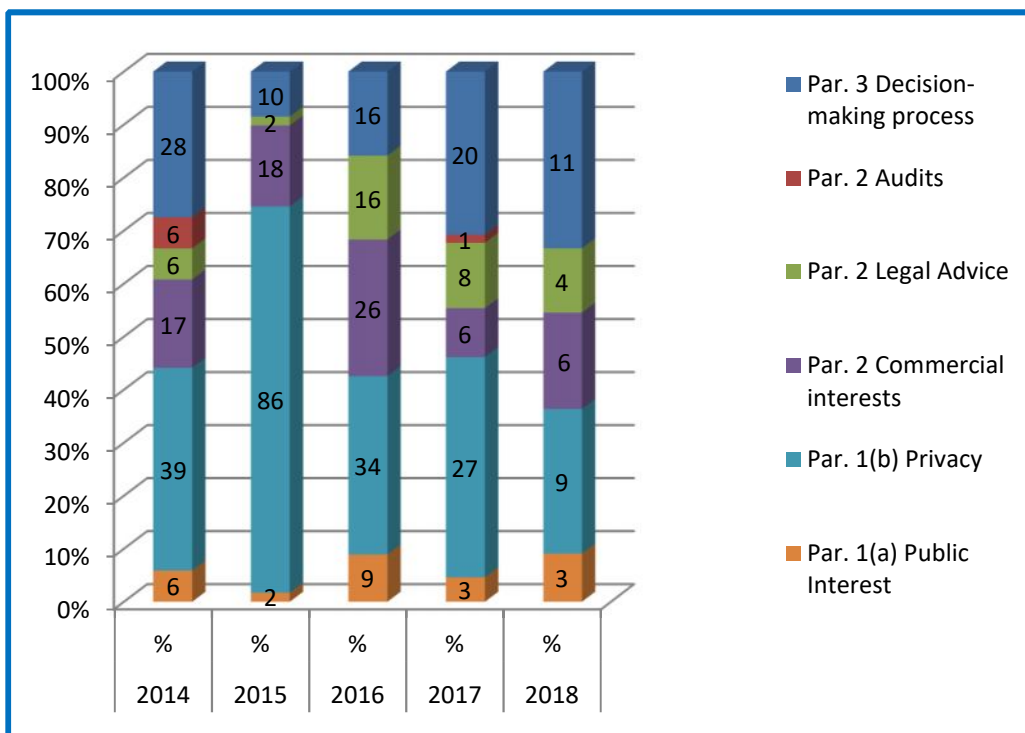
⁴ A megerősítő kérelmek teljes elutasításra vagy részleges hozzáférés megadására egyaránt vonatkozhatnak (az 1049/2001/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdése). 2017-ben egy válaszban két megerősítő kérelmet tárgyaltak.

(6. ábra) A korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumokra vonatkozó kérelmek és az elutasítások száma

Az elutasító döntéseinek alapját idén elsősorban az intézmény döntéshozatali folyamatának védelmével kapcsolatos igény (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (3) bekezdése), a személyiség és a magánszemély becsületének védelme (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja), a természetes vagy jogi személy kereskedelmi érdekeinek védelme (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdésének első francia bekezdése), valamint a jogi vélemények védelme (az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdése) képezték.

(7. ábra) Az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke szerinti kivételek alkalmazási aránya

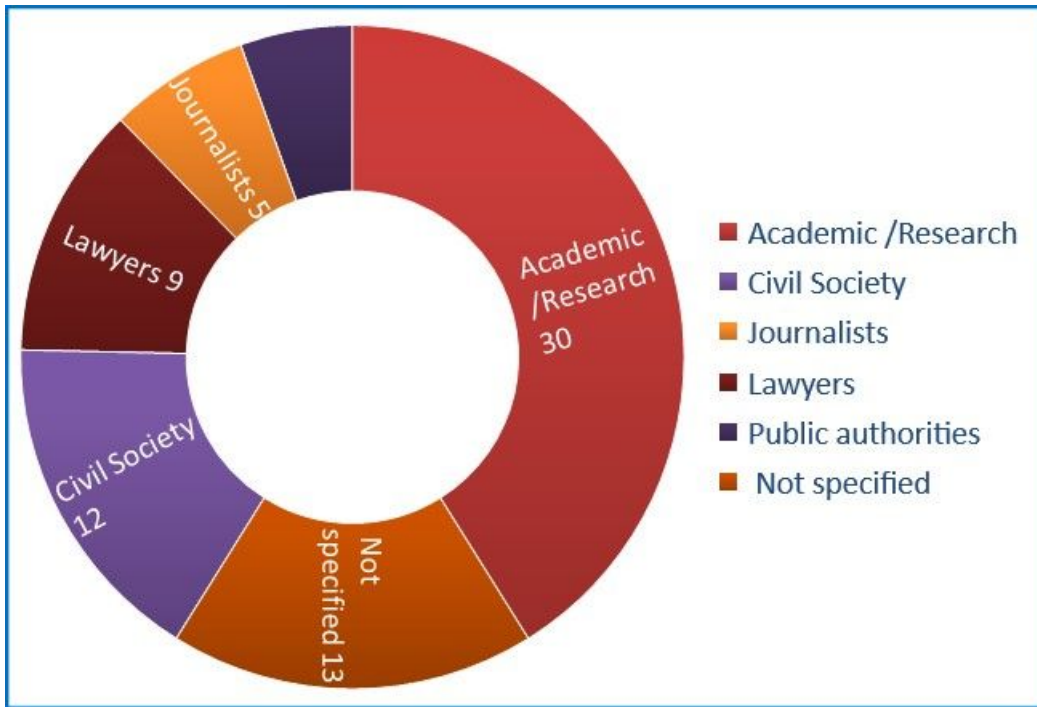
Összegzésként megállapítható, hogy a Parlament kedvező válaszainak aránya továbbra is magas, összességében 93% körüli volt. Emellett a korábban nyilvánosságra nem hozott dokumentumokkal kapcsolatos kérelmek esetében a kedvező válaszok aránya 85% volt.

D) A kérelmezők profilja⁵

A kérelmezők legnagyobb részét továbbra is a tudományos pályán dolgozó szakemberek és a kutatók tették ki (több mint 30%), őket követik az üzleti szféra, a környezetvédelmi szervezetek és más érdekképviseleti szervezetek, amelyek összesen a kérelmek mintegy 12%-át nyújtották be. Idén a kérelmek csupán 5%-át nyújtották be újságírók.

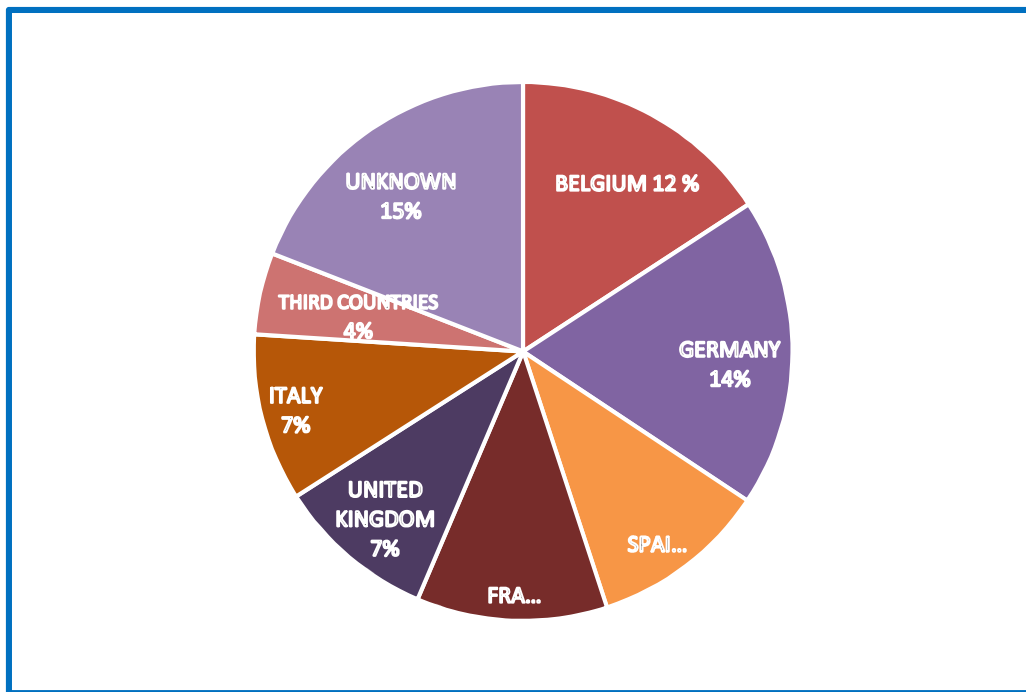
(8. ábra) A dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló kérelmet benyújtók profilja 2018-ban

⁵ A kérelmezők profiljára vonatkozó adatokat a kérelemben általuk megadott információk alapján lehet összegyűjteni. Az 1049/2001/EK rendelet azonban nem írja elő a kérelmezők számára, hogy információt szolgáltatassanak személyazonosságukról, és a kérelmezők egy része nem is nyilatkozik a foglalkozásáról. Ez különösen az e-mailben benyújtott kérelmekre igaz.

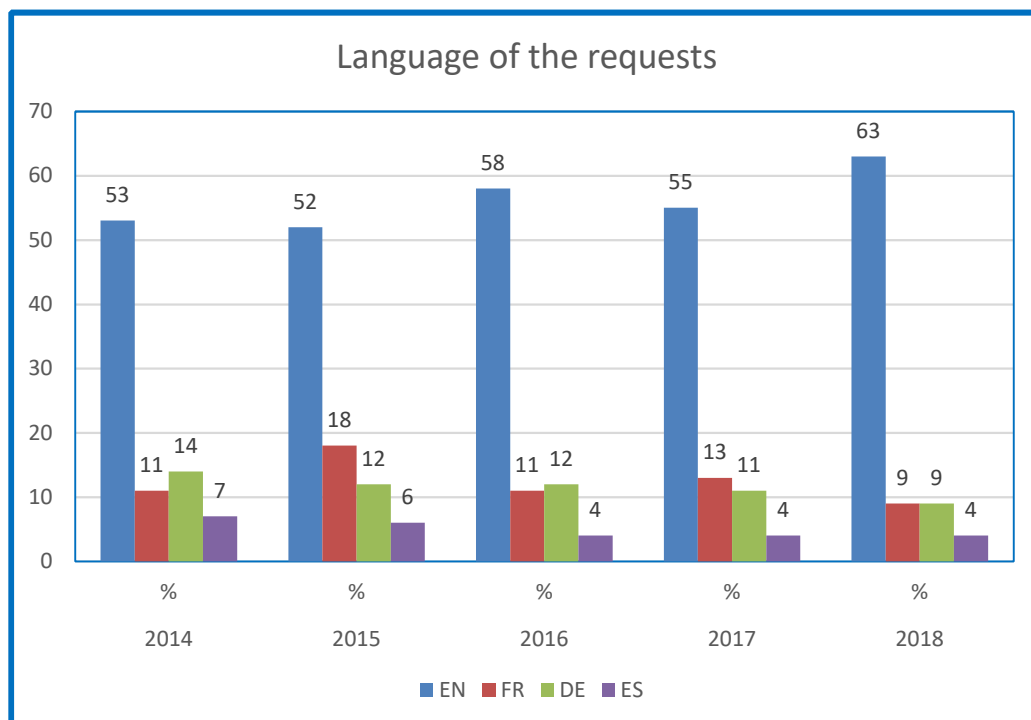

A kérelmek tagállamok szerinti földrajzi megoszlása a korábbiakhoz képest enyhe változást mutat. A kérelmek többsége – körülbelül 14%-a – Németországból érkezett, ezt követi (csökkenő sorrendben) Belgium (12%), Spanyolország és Franciaország (8–8%), valamint Olaszország és az Egyesült Királyság (10–10%). A harmadik országokból érkező kérelmek összesen körülbelül 4%-ot tesznek ki.

(8a. ábra) **Földrajzi megoszlás:**

(8c. ábra) **Nyelv**

Az angol volt a kérelmekben leggyakrabban használt nyelv (63%), a korábbi évekhez hasonló mintát mutatva megelőzve a franciát és a németet (9–9%) és a spanyolt (4%).

II. FEJEZET

Tendenciák és egyedi kérdések

2018-ban jelentősen nőtt a háromoldalú egyeztetéssel kapcsolatos dokumentumokhoz és különösen a többhasábos táblázatokhoz való hozzáférés iránti kérelmek száma. Mivel a többhasábos táblázatok a jogalkotási tárgyalásokon részt vevő három intézmény dokumentumai, a dokumentumokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ügyek terén folytatott intézményközi együttműködés ennek megfelelően nőtt. A nyilvánosság részéről az Európai Parlament Elnökségéhez benyújtott feljegyzésekhez való hozzáférés iránt különösen nagy érdeklődés mutatkozott.

A) A háromoldalú egyeztető üléseken megvitattott többhasábos dokumentumokra vonatkozó kérelmek

A többhasábos dokumentumok három külön oszlopban ismertetik az intézményközi jogalkotási tárgyalásokban részt vevő három intézmény, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság álláspontját, valamint egy vagy több további oszlopban a tárgyalások szempontjait részletező kompromisszumos megfogalmazást vagy észrevételeket. Az intézmények között megosztott dokumentumok képezik a jogalkotási javaslatok megvitatásának fő eszközét, és segítenek olyan megállapodásra jutni, amely a jogalkotási eljárás korai szakaszában – általában első olvasatban – elfogadható.

Lehetővé teszik az álláspontbeli különbségek időbeni és módszeres összeegyeztetését, és a tárgyalások szabályos lefolyását. E dokumentumokat a belső átláthatóság biztosítására használják úgy, hogy minden érintett fél naprakész tájékoztatást kap a tárgyalások állásáról.

A Törvényszék 2018. március 22-én ítéletet hozott a dokumentumokhoz való hozzáférés ügyében. A T-540/15. sz. ügyben, *Emilio De Capitani kontra Európai Parlament*, (lásd a III. fejezetet) a Bíróság azon az alapon semmisítette meg a Parlament arra vonatkozó határozatát, hogy a többhasábos táblázatokhoz való nyilvános hozzáférést megtagadja, hogy az intézmény ténylegesen nem bizonyította, hogy a kért dokumentumok közzététele súlyosan aláásná az érintett jogalkotási dosszié esetében az intézmény döntéshozatali képességét.

Azóta a Parlament a háromoldalú megbeszéléseken megvitattott többhasábos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmek számának jelentős növekedését tapasztalta.

A Parlament eseti alapon, az ítélkezési gyakorlattal összhangban értékeli a kérelmeket. Elvégzi a kért dokumentumok gondos elemzését, és konzultál a többi érintett intézménnyel, a Tanáccsal és a Bizottsággal. Eddig az ítélet óta, és nagyrészt a Bíróság által az abban megerősített, a jogalkotási dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés megtagadása kapcsán előírt szigorú vizsgálatoknak köszönhetően a Parlament nyilvánosságra hozta mindazokat a többhasábos dokumentumokat, amelyekhez a 1049/2001/EK rendelet alapján hozzáférést kértek.

A Bíróság ítélete azonban meghagyja annak lehetőségét az intézmények számára, hogy az aktuálisan zajló háromoldalú egyeztetések keretében készült dokumentumok esetében megtagadják a nyilvános hozzáférést. Az intézmények maguk dönthetik el, hogy kellően indokolt esetekben elutasítják a nyilvános hozzáférést bizonyos jogalkotási jellegű dokumentumokhoz. Az intézményeknek ebben az esetben a javaslattal kapcsolatos konkrét mérlegelések alapján bizonyítaniuk kell, hogy észszerűen előrelátható és nem pusztán feltételezés az, hogy a szóban forgó dokumentumokhoz való teljes hozzáférés konkrétan és ténylegesen aláásná a döntéshozatali folyamatot.

B) Az Európai Parlament Elnöksége elé terjesztett feljegyzésekre irányuló kérelmek

A 2018-as év második említésre méltó fejleménye a nyilvánosság érdeklődése az Európai Parlament Elnöksége számára készített feljegyzésekhez való hozzáférés iránt.

E feljegyzések belső használatra szánt háttérinformációkkal, tanácsokkal és határozati javaslatokkal látják el az Elnökség tagjait. A Parlament adott esetben megvizsgálja, hogy szükség van-e e feljegyzések bizalmas kezelésére ahhoz, hogy igazgatási szervei hitelt érdemlően és megalapozottan el tudják készíteni értékeléseiket és javaslataikat, valamint hogy ezzel a Parlament irányító szerve megfelelően el tudja látni feladatait.

Ezért amikor a Parlament arra a következtetésre jut, hogy az Elnökséghez intézett valamely feljegyzés nyilvánosságra hozatala veszélyeztetné az intézmény azon képességét, hogy szervezeti egységeitől jogi tanácsot kérjen, illetve súlyosan veszélyeztetné az intézmény döntéshozatali eljárását, a nyilvános betekintést megtagadja. Ellenkező esetben e dokumentumok közzététele azt eredményezné, hogy a megírásában részt vevő szolgálatok tartózkodnának e feljegyzésekben olyan vélemények és ismeretek közlésétől, amelyeket fel lehetne használni a meghozandó döntések megkérdőjelezésére vagy aláásására. Az ilyen öncenzúra ténylegesen megfosztaná az Elnökséget az előjogi Parlament érdekében történő gyakorlását lehetővé tevő hasznos érvektől és jogi véleményektől, és aláásná a megalapozott döntések meghozatalának képességét.

C) Intézményközi együttműködés

A többhasábos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmek számának növekedése a háromoldalú tárgyalásokban részt vevő három intézmény közötti konzultációk számának növekedéséhez vezetett.

Ha a Parlamentet harmadik féltől származó dokumentum kiadására kérik, a Parlament az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (4) bekezdésének megfelelően konzultál a harmadik féllel annak megállapítása céljából, hogy a dokumentumot nyilvánosságra kell-e hozni vagy sem.

Mivel a többhasábos táblázatokat a háromoldalú tárgyalásokban részt vevő három intézmény közösen állítja elő, a Parlament konzultál a Bizottsággal és a Tanáccsal e dokumentumok esetleges közzétételéről. Fordított esetben, a Bizottság vagy a Tanács is konzultál a Parlamenttel, amikor egy többhasábos dokumentum közzétételére irányuló kérelmet kapnak.

A Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti konzultációkra az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (4) bekezdésének alkalmazásáról szóló, a három intézmény által 2002-ben kötött külön egyetértési megállapodás az irányadó.

III. FEJEZET

Az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszok és a Bíróságon vizsgált ügyek

Az 1049/2001/EK rendelet végrehajtásával kapcsolatba hozott, az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszok és bírósági eljárások lehetőséget nyújtanak a közigazgatási szervek számára arra, hogy finomítsák a dokumentumokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ügyekre vonatkozó gyakorlatukat, a szóban forgó eljárás kimenetelétől függetlenül. Ez a fejezet az ombudsman által 2018-ban kezelt panasztételi ügyekkel foglalkozik. Megvitatja továbbá a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáféréssel és az Európai Parlamenttel kapcsolatos eljárásokban a Bíróság által hozott három ítéletet. A Bíróság az egyetlen függőben lévő ügyet úgy szüntette meg, hogy kimondta, nincs szükség határozathozatalra.

A) Ombudsman

A.1) 2018-ban lezárt panaszok

– a 611/2017. sz. és 895/2017 sz. panasz

Ez a két panasz alapvetően a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés iránti kérelmekkel kapcsolatos válaszadási határidő Parlament általi meghosszabbításának módjára vonatkozik. Az ombudsman találkozott az érintett szervezeti egységekkel, és megállapította, hogy nem történt hivatali visszásság, azonban megjegyezte, hogy az intézmény részletesebb tájékoztatást adhat a kérelmezőknek a határidő meghosszabbításának okairól.

– a 1956/2018. sz. panasz

Ebben az esetben a kérelmező panaszt nyújtott be az ombudsmanhoz egy parlamenti határozattal kapcsolatban, amely megtagadta a nyilvános hozzáférést számos dokumentumhoz azon az alapon, hogy olyan személyes adatokat tartalmaztak, amelyek nyilvánosságra hozatalát a 45/2001/EK rendelet nem teszi lehetővé. A panaszt és a korábban nem ismert tények és dokumentumok nyilvánosságra hozatalát alátámasztó indokok napvilágra kerülését követően a Parlament újraértékelte az ügyet és nyilvánosságra hozta a dokumentumokat.

A.2) 2018-ban indított panaszok

– az 1651/2018. sz. panasz

Ebben az esetben a Parlament elutasította az általános költségtérítésből fedezhető kiadások listájának felülvizsgálatával foglalkozó elnökségi munkacsoport előzetes tanácskozásaira vonatkozó dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférést. Az elutasítás jogalapja az 1049/2001/EK rendelet 4. cikkének (3) bekezdése volt, amely előírja, hogy a nyilvánosság számára a dokumentumokhoz való hozzáférést meg kell tagadni, amennyiben azok közzététele súlyosan veszélyeztetné a Parlament döntéshozatali eljárását.

Az ombudsman találkozott az érintett szervezeti egységekkel és ellenőrizte a szóban forgó dokumentumokat. Az ügy elbírálása még folyamatban van.

– a 2089/2018. sz. panasz

Ez a panasz arra vonatkozik, ahogyan az Európai Parlament az európai parlamenti képviselők hivatalos utazásainak áttekintése céljából benyújtott, nyilvános hozzáférés iránti kérelmet kezelte. Az 1049/2001/EK rendelet csak a meglévő dokumentumokra vonatkozik, azaz azokra a dokumentumokra, amelyeket az intézmény készített vagy kapott, illetve amelyek a birtokában vannak, és nem írja elő az intézmény számára, hogy gyűjtsön össze adatokat annak érdekében, hogy a kérelmező számára olyan információt szolgáltatthasson, amelyhez az hozzá kíván férni. Ez pedig a szóban forgó ügy lényege. A Parlament megállapította, hogy nem rendelkezik a kérelmező által kért dokumentumokkal. A panaszos nem értett egyet. Azt állítja, hogy a Parlamentnek elő kell állítania a kért dokumentumokat az általa kért információkkal együtt, és közzé kell tennie azokat. Az ombudsman találkozott az érintett szervezeti egységekkel. Az eljárás még folyamatban van.

B) Bírói felülvizsgálat

B.1) Új ügyek

A dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló parlamenti határozatokat viszonylag ritkán támadják meg. Ebben az évben egyetlen megsemmisítés iránti keresetet sem nyújtottak be a Bírósághoz.

B.2) A Bíróság 2018-ban hozott ítéletei

1) T-136/15. számú ügy – *Evropäiki Dynamiki kontra Parlament*

Ez az ügy egy nyilvános hozzáférés iránti kérelmet elutasító parlamenti határozatra vonatkozik, amely kérelem számos ajánlattételi eljárással kapcsolatos valamennyi árajánlatkérésre vonatkozik. A Parlament a túlzott adminisztratív terhek miatt elutasította a kérelmet. A határozat meghozatalát megelőzően az intézmény megpróbált megállapodni a kérelmezővel a kérelem tárgyi hatályának csökkentéséről, de nem járt sikerrel.

A Bíróság megerősítette a Parlament álláspontját, amely szerint egy intézmény aránytalan adminisztratív munkaterhelés miatt megtagadhatja a dokumentumokhoz való hozzáférést. E célból három feltételnek kell teljesülnie: 1) a kért dokumentumok egyedi vizsgálata által megkövetelt munkateher mennyisége ésszerűtlen, 2) az intézmény konzultált a kérelmezővel egy méltányos megoldás keresése érdekében, és 3) az intézmény ténylegesen megvizsgált az egyedi vizsgálatot helyettesítő minden szóba jöhető alternatívát.

Ezek a megállapítások különösen sokat segítenek, mivel a Parlament gyakran szembesül számos olyan dokumentumhoz való hozzáférés iránti kérelemmel, amelyeket az 1049/2001/EK rendeletben megszabott határidőkön belül nagyon nehéz vagy lehetetlen kezelni.

2) T-540/15. számú ügy – *De Capitani kontra Parlament*

A keresetet 2015 szeptemberében nyújtották be a Törvényszéknek a Parlament 2015. július 8-i határozatát követően, melynek értelmében csak részleges hozzáférést biztosított két többhasábos dokumentumhoz, amelyek a Bűnüldözési Együttműködés és Képzés Európai Ügynökségének (Europol) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló jogalkotási javaslattal kapcsolatos, folyamatban levő intézményközi tárgyalásokra vonatkoznak; A Bizottság és a Tanács beavatkozott a Parlamentet támogató eljárásba.

Azon az alapon, hogy a nyilvánosság és az átláthatóság elvei az uniós jogalkotási folyamat szerves részét képezik, a Törvényszék kizárta annak az általános vélelemnek a lehetőségét, hogy a háromoldalú egyeztetések táblázatainak negyedik oszlopát nem hozzák nyilvánosságra, míg a jogalkotási eljárás folyamatban van. Amint arra a Törvényszék rámutatott, a hozzáférés megtagadásának Bíróság és Törvényszék által elismert véelme általában konkrét eljárásokra vonatkozik, míg a javasolt vélelem a jogalkotási tevékenység valamennyi területére kiterjedt volna.

Arra a feltételezésre alapozva, hogy a szóban forgó ügy nem a háromoldalú egyeztetések munkájához való közvetlen hozzáférés kérdésével foglalkozott, a Törvényszék megállapította, hogy a Parlament által felhozott okok egyike sem bizonyította, hogy ésszerűen előrelátható, és nem pusztán feltételezhető az, hogy a szóban forgó dokumentumokhoz való teljes körű hozzáférés különösen és ténylegesen aláásná az intézmények döntéshozatali eljárását. A Parlament határozatát így megsemmisítették.

3) T-639/15–T-666/15. sz. ügyek – Újságírók kontra Parlament

2015 novemberében 29 keresetet nyújtottak be a Bírósághoz a Parlament azon döntését követően, hogy a polgárok magánéletének és sérthetlenségének védelme alapján, valamint azon az alapon, hogy az 1049/2001/EK rendelet által előírt határidőkön belül lehetetlen minden egyes kért dokumentumot egyedileg megvizsgálni, megtagadta a nyilvános hozzáférést az összes képviselő költségtérítésével és juttatásaival kapcsolatos valamennyi igazoló dokumentumhoz. A kért dokumentumok száma több százezer nagyságrendű volt.

2018. szeptember 25-i ítéletében a Bíróság megerősítette a Parlament álláspontját. Úgy ítélte meg, hogy a kért dokumentumok olyan személyes adatokat tartalmaznak, amelyeket csak akkor lehet nyilvánosságra hozni, ha a kérelmező bizonyítja az adattovábbítás szükségességét, és nincs ok azt feltételezni, hogy az érintettek jogos érdekei sérelmet szenvedhetnek az 1049/2001/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdése b) pontjának és a 45/2001/EK rendelet 8. cikke b) pontjának együttes értelmezésével összhangban.

A Bíróság megállapította, hogy a hozzáférés biztosításának parlamenti megtagadása jogi szempontból megalapozott volt, mivel a felperesek nem bizonyították a kérelmek által érintett képviselők személyes adatai továbbításának szükségességét. E tekintetben a kérelmezők különböző célkitűzéseket fogalmaztak meg kérelmük alapján, egyrészt azért, hogy a nyilvánosság ellenőrizhesse az európai parlamenti képviselők által viselt költségek megfelelőségét, másrészt pedig hogy biztosítsák a tájékoztatáshoz és az átláthatósághoz való nyilvános jogot. A Bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy e célkitűzések túlságosan tág és általános megfogalmazásuk miatt önmagukban nem tudják megalapozni a szóban forgó személyes adatok továbbításának szükségességét.

4) T-421/17. számú ügy - Leino-Sandberg kontra Parlament

2017 júliusában egy uniós jogot tanító professzor keresetet nyújtott be azon 2017. július 8-i parlamenti határozat megsemmisítése iránt, amelyben az intézmény elutasította a nyilvános hozzáférést egy 2015. július 8-i parlamenti határozathoz azon az alapon, hogy ez utóbbi határozatot magát is megtámadták a Bíróság előtt a T-421/17. számú ügy (Leino-Sandberg kontra Parlament) keretében, és hogy nyilvánosságra hozatala aláásta volna a bírósági eljárást.

2018-ban a Bíróság úgy határozott, hogy mivel a kérelmező végül megkapta a hozzáférést ahhoz a dokumentumhoz, amelyhez hozzáférést kért, már nem volt tényleges érdeke az ügy elbírálása szempontjából, és lezárta az ügyet.

Záró megjegyzések

Miután a Parlament elfogadta a Bíróság T-540/15. sz. *De Capiani kontra Parlament* ügyben hozott ítéletét, az intézmény kiigazította megközelítését a háromoldalú egyeztetésekhez való nyilvános hozzáférés tekintetében. Az ítélet kihirdetése óta a Parlament – az egyes esetek ítélkezési gyakorlat alapján elvégzett vizsgálata után – nyilvánosságra hozta az összes 4 oszlopos táblázatot, amelyekhez a 1049/2001/EK rendelet alapján hozzáférést kértek.

Ahogy a tavalyi jelentés jelezte, 2018-ban nőtt a nyilvánosság érdeklődése a belső jelentésekhez és az intézmény, különösen az Elnökség adminisztratív feladatairól szóló feljegyzésekhez való hozzáférés iránt. A 2019. május 23. és 26. között sorra kerülő európai választásokkal összefüggésben a Parlament már érzékeli a nyilvánosság fokozódó érdeklődését a választásokkal kapcsolatos dokumentumokhoz való hozzáférés iránt, különösen a Parlamentnek a 2019-es európai választásokra vonatkozó kommunikációs stratégiája és a közösségi médiában való jelenléte iránt.

Az Egyesült Királyság Európai Unióból való, folyamatban lévő kilépése várhatóan szintén fokozza a nyilvánosság érdeklődését és következésképpen növeli az e folyamathoz kapcsolódó dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló kérelmek számát.